

Konference Kultura 2023

Ministerstvo kultury

sekce ŽU v roce 2023



Odbor regionální a národnostní kultury

výběrová dotační řízení v programu Kulturní aktivity 2023

A. Již uzavřené programy, u nichž uzávěrka byla do konce září 2022.

- *Podpora tradiční lidové kultury*
určení: A. právnické a fyzické osoby
B. regionální odborná pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu, pověřená krajskými úřady + Nositelé tradice lidových řemesel
- *Podpora kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů*
určení: právnické a fyzické osoby
- *Podpora rozvoje zájmových kulturních - mimouměleckých aktivit*
určení: právnické a fyzické osoby
- *Podpora neprofesionálních uměleckých aktivit*
určení: právnické a fyzické osoby
- *Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR*
určení: právnické a fyzické osoby
- *Podpora integrace příslušníků romské menšiny*
určení: právnické osoby

B. Programy, u nichž 1. kolo je již uzavřené, 2. kolo má uzávěrku do 30. dubna 2023

- Podpora regionálních kulturních tradic
určení: právnické a fyzické osoby
- Podpora zahraničních kontaktů v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit
určení: právnické a fyzické osoby

V oblasti péče o tradiční lidovou kulturu odbor regionální a národnostní kultury pro následující období připravuje:

1) Osłavy 20. výročí přijetí Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví

- pořad „Z pokladnice kulturního dědictví ČR“ v rámci MFF Strážnice 2023
- Slavností setkání zástupců paměťových institucí a nositelů nemateriálního kulturního dědictví u příležitosti 20. výročí přijetí Úmluvy – MK, Konírna Nostického paláce, 2. pololetí 2023)

2) Schválení Plánu péče o tradiční lidovou kulturu ČR na léta 2023–2025 (s výhledem do roku 2030) a koordinace jeho plnění na úrovni krajských samospráv, obcí, nositelů prvků nemateriálního kulturního dědictví, paměťových, vzdělávacích a vědeckovýzkumných institucí

3) Monitoring hodnocení nadnárodní nominace Ruční výroby skla k zápisu do Reprezentativního seznamu NKD

Mimořádné projekty roku 2023 Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici, příspěvkové organizace Ministerstva kultury

- **MFF Strážnice 2023 – komponovaný pořad Z pokladnice kulturního dědictví ČR, věnován 20. výročí přijetí Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví**
- **Mezinárodní konference International Society for Ethnology and Folklore (SIEF) - odborné setkání etnologů a antropologů z celého světa (FF MU Brno, 7. až 13. června 2023)**

Aktivity Národního informačního a poradenského středisko pro kulturu

(NIPOS) , příspěvkové organizace Ministerstva kultury, v následující období lze rozdělit do tří oblastí:

- A. Výzkumné záměry
- B. Resortní statistika kultury v roce 2023
- C. Národní plán obnovy

A) Výzkumné záměry:

1. Nehmotné kulturní dědictví obcí a regionů jako významná součást jejich kulturního potenciálu; výzkum nástrojů jeho veřejné podpory a identifikace rizik se zvláštním zřetelem na významné prvky nehmotného kulturního dědictví. Základním cílem předkládaného projektu je prokázání významu prvků nehmotného kulturního dědictví pro kulturní potenciál obcí a regionů a definování nástrojů jeho veřejné podpory, a to v souladu s principy udržitelného rozvoje. Praktickým cílem projektu je poskytnout veřejné správě soubor nástrojů k systematické podpoře rozvoje kulturního potenciálu se zřetelem na prvky nehmotného kulturního dědictví ve formě komplexní metodiky. Výzkum bude proveden na **příkladu obce Poniklá**, která je známá ruční výrobou vánočních ozdob z foukaných skleněných perliček – prvkem zapsaným v roce 2020 na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

2. Výzkum realizovaný v rámci Institucionální podpory Ministerstva kultury

V roce 2023 bude NIPOS finalizovat velký výzkumný projekt s názvem **Mapování dopadů covidové krize na veřejné kulturní služby** (podpořeno v rámci Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace).

- Jako hlavní výsledek bude vytvořena certifikovaná metodika pro krajskou a obecní samosprávu s cílem napomoci zmírnit dopady covidové krize, popř. pomoci v obdobných krizích v budoucnu.
- Dále v rámci institucionální podpory MK představí NIPOS **několik unikátních výzkumných výsledků v oblasti neprofesionálního umění**:
 - Metodiku audiovizuální výchovy (nejen) pro školy,
 - dále výstavu Tanec jako záliba shrnující mnohaleté bádání na poli amatérského hnutí scénického tance u nás
 - a v neposlední řadě anglicky psanou monografii o české dramatické výchově, jež přináší poprvé zahraniční odborné veřejnosti ucelenější pohled na dramatickou výchovu v ČR

B) Resortní statistika kultury v roce 2023

V roce 2023 bude Ministerstvo kultury šetřit **12 oblastí v rámci své resortní statistiky** za rok 2022. Resortní statistikou kultury je pověřeno Národní informační a poradenské středisko pro kulturu.

Ve výkazech za rok 2023, které budou zaslány v roce 2024, se nově objeví údaje o **převažující ekonomické činnosti kulturních organizací** v souladu se záměry projektu mapování kulturních organizací v krajích.

V roce 2023 nabídne NIPOS kulturním organizacím na základě sebraných dat možnost srovnání v rámci **benchmarkingu muzeí a galerií** a také **nově aktualizovaného benchmarkingu knihoven**.

Současně NIPOS vydá souhrnný přehled o statistice jednotlivých kulturních oblastí s volně dostupnými daty ke stažení za rok 2022 a také aktualizovaný Satelitní účet kultury.

C. Národní plán obnovy

NIPOS zažádal o prostředky na výzvu Ministerstva kultury Mobilita II, určenou příspěvkovým organizacím M, IV. okruh (odborné konference a síťování).

Jedná se o projekty:

- Choralia Magna a
- /HE/ART BEATS!.

Organizace plánuje **sérii kolokvií konaných** v roce 2023, a to ve čtyřech oborech: sborový zpěv, moderní tanec, loutkářství,

- činoherní divadlo

s cílem získat poznatky aplikovatelné i v dalších uměleckých oborech **a prohloubit odborné kompetence profesionálů pro práci s amatéry**. Projekty vyvrcholí mezioborovou mezinárodní konferencí jako síťovací setkání expertů z oblastí participativního umění v roce 2024.

Ministerstvo kultury se intenzivně zapojilo do plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021 – 2025, schváleného usnesením vlády ČR ze dne 20. července 2020 č. 761

V letošním roce probíhá v resortu **analýza přístupnosti všech budov** ve vlastnictví a pronájmu Ministerstva kultury a jeho příspěvkových organizací.

V následujícím roce budou výsledky této analýzy zveřejněny na webových stránkách Ministerstva kultury i jeho přímo řízených organizací.

Současně Ministerstvo kultury realizuje další opatření vedoucí k usnadnění přístupu osob se zdravotním postižením, seniorů a dalších skupin ke kulturním službám, např. **podpora vytváření systému slev ze vstupného, digitalizace národního kulturního bohatství a jeho zpřístupnění technologiemi umožňujícími dálkový přístup, podpora vydávání publikací, průvodců a dalších tiskovin ve snadno srozumitelné tištěné či digitální formě** umožňující jednodušší přístup ke sbírkám muzeí, galerií a dalších památek a mnoho dalších.

Círky a náboženské společnosti

Výzva k podávání žádostí o dotaci na podporu významných kulturních aktivit s náboženskou tematikou pro církve a náboženské společnosti a pro spolky – termín 17. 10. 2022

Odbor umění, knihoven a kreativního odvětví

Oblast profesionálního umění

Ukončen příjem žádostí o dotaci pro rok 2023 v programech:

- Kulturní aktivity (oborová dotační řízení v jednotl. oborech umění)
- Program státní podpory festivalů profesionálního umění
- Program poskytování příspěvků na tvůrčí a studijní účely

Očekáváme sice navýšení rozpočtu, ale současně také vysoké požadavky (vnímáme nárůst nákladů pořadatelů akcí + omezené možnosti kofinancování)

Přijatá opatření: stanovení prioritních tematických okruhů
(podpora celoroční činnosti a periodik vs. nové jednorázové projekty)
Podpora projektů mezinárodní spolupráce primárně přes NPO
(rezidenční programy, hostování, konference, workshopy,)

Po schválení zákona o státním rozpočtu na rok 2023 bude vypsán:

- Program státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů

(rozpočet by měl být vyšší než v roce 2022; aktuálně probíhá debata mezi ASOPS a APD ohledně rozdělení prostředků pro oblast hudby a divadla)

Oddělení umění, odd. literatury a knihoven

Rozpracování výzev k 1.11.2022	příprava výzvy	příjem žádostí	formální kontrola	jednání komise	vydání rozhodnutí	proplácení žádostí
SU2 - Výzkumné projekty						
SU3 - Kreativní učení						
SU4 - Mezinárodní spolupráce						
SU6 - Individuální projekty						
SU7 - Vzdělávací akce knihoven						
Digitalizace - knihovny						

Čerpání prostředků, indikátory	žádostí	podpořeno	rozděleno	indikátor
SU2 - Výzkumné projekty	22	16	4 695 000	
SU3 - Kreativní učení	254	186	89 350 000	min. 1 500 osob
SU4 - Mezinárodní spolupráce	156		93 000 000	
SU6 - Individuální projekty			12 000 000	
	432	202	199 045 000	

ODDĚLENÍ LITERATURY A KNIHOVEN

v roce 2023

Rozpočet OLK 2023

	2022	2023	%
SR	52 346 000	52 996 000	101,24
NNV	11 503 000	0	0
UR	63 849 000	52 996 000	83,00

Schválený rozpočet na rok 2023 = 101,24 % schváleného rozpočtu r. 2022
Ale v r. 2022 byl rozpočet OLK navýšen o 11,5 mil. Kč z NNV z nespotřebované podpory C19 (ad UR = upravený rozpočet).

Program Kulturní aktivity v oblasti literatury

- **podpora projektů v oblasti literatury vyjma vydávání neperiodických publikací (tj. akce a časopisy)**

Novinka r. 2023 - lze předložit maximálně 2 projekty, zároveň u literárních akcí jsme umožnili navýšení podílu dotace do 70 % celkových nákladů. (V předchozích letech se rozlišovalo mezi obchodními společnostmi, družstvy a fyzickými osoby – dotace max. do 50 % celkových nákladů - a ostatními subjekty – dotace max. do 70 % celkových nákladů).

- **vydávání neperiodických publikací**

Vyhlášen nový okruh Podpora vydávání textologicky náročných komentovaných edic předních literárních památek českých zemí vycházejících v systematicky komponovaných a dlouhodobě vydávaných edičních řadách, kde lze žádat až o 100% celkových nákladů na projekt.

V ostatních okruzích se snížil počet žádostí ze 3 na 2, výjimku tvoří podpora původní české ilustrované tvorby, zde lze přihlásit max. 3 projekty. Záměrem je podpořit kvalitní projekty vyšší částkou (oproti praxi minulých let, kdy více projektů získalo menší podporu, což nakladatelům problém se zajišťováním dofinancování chybějící částky na vydání publikace).

Další novinkou je **navýšení režie nakladatelství** s tím, že režie nesmí přesáhnout 50 % ze spoluúčasti na projektu. Záměrem je podpora navýšení honorářů pro autory a jiné profese, které se na vzniku knihy podílejí.

- výzva „**Tvůrčí projekty v oblasti literatury: vytvoření původního literárního díla / překladu literárního díla do českého jazyka**“

- financována z prostředků **NPO**

Tato výzva – na rozdíl od standardního stipendijního programu – nabízí žadatelům širší možnosti: jednak žádat o dotaci nejen na beletrii, ale i non-fikci (+ scénář i výtvarnou složku komiksu), jednak zhruba třikrát vyšší celkový objem financí k rozdělení než obvykle, tj. 4 mil. Kč/rok 2023.

- V souvislosti s plánovaným čestným hostováním České republiky na mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu n/M v roce 2026 bude v roce 2023 MK usilovat o navýšení finančních prostředků pro první a druhé kolo dotačního **programu na podporu vydání české literatury v překladu** (první uzávěrka 15. 11. 2022, druhá uzávěrka 15. 5. 2023).

Oblast knihoven

▪ Zavedení nového programu digitalizace pro knihovny

Název: Další rozvoj digitalizace v oblasti knihoven

Realizace: v rámci **Národního plánu obnovy** (*iniciativa Digitalizace kulturního a kreativního sektoru*)

Pro roky: 2023-2025

Pravděpodobné vyhlášení: počátek roku 2023 (1 Q)

Tematické okruhy:

- Podpora řešení dlouhodobé archivace digitálního obsahu na celonárodní úrovni
- Optimalizace a zefektivnění technologie/systému digitalizace v knihovnách
- Podpora konverze dat do nových formátů nutných pro moderní způsob zpřístupnění a uložení digitálního obsahu
- Další rozvoj České digitální knihovny jako centrálního systému pro zpřístupnění digitálního obsahu novodobých fondů (*určeno pro SPO MK*)

Okruh žadatelů: státní příspěvkové organizace Národní knihovna ČR a Moravská zemská knihovna v Brně a krajské knihovny (§ 11 KZ)

Program přinese: modernizaci a zefektivnění procesu digitalizace dokumentů, nově koncipované systémy digitalizačních linek budou moci být otevřeny více spolupracujícím institucím, podpoří inovativní technologie šetrné k životnímu prostředí, rozšíření a zkvalitnění služeb knihoven jako správců kulturního a znalostního bohatství (*v souladu s implementací Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021 – 2027, též návaznost na opatření Státní kulturní politiky MK na léta 2021-2025+*)

Oblast knihoven

- **Zavedení nového programu vzdělávání pro pracovníky knihoven a dalších kulturních institucí**

Název: **Vzdělávací aktivity pro pracovníky KKS**

Realizace: v rámci **Národního plánu obnovy** (*iniciativa Statut umělce*)

Pro roky: 2023+2024 (jednoleté projekty)

Pravděpodobné vyhlášení: přelom 2022/23

Oblasti vzdělávání:

rozvoj digitálních kompetencí, manažerské kompetence, finanční gramotnost

Okruh žadatelů: státní příspěvkové organizace Národní knihovna ČR a Moravská zemská knihovna v Brně, krajské knihovny (§ 11 KZ) a Knihovna J. Mahena v Brně, SKIP, SDRUK

Další činnost r. 2023

Legislativa – předložení tzv. **trojnovely**

(Zákon, kterým se mění zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů)

Opakovaný záměr zavést pro elektronické publikace institut odpovídající stávajícímu povinnému výtisku periodických a neperiodických publikací + zavést pro Národní knihovnu České republiky, která představuje centrum systému knihoven podle zákona č. 257/2001 Sb., oprávnění provádět tzv. web-harvesting (= mapovat vybrané webové stránky v čase a ukládat jejich obsah)

Česká digitální knihovna

zajištění přístupu k digitálním dokumentům v knihovnách z jednoho místa

- Jde o jeden z klíčových nástrojů v systému českých knihoven pro zpřístupnění obsahu digitalizovaných fondů nejširší veřejnosti.
- Umožní zkvalitnit a zefektivnit vzdělávání na všech stupních školského systému i rámci celoživotního vzdělávání
- Zajistí obsah pro zvyšování digitální gramotnosti
- Rozdělení odpovědnosti za provoz a vývoj centrálního nástroje mezi tři silné knihovny znamená stabilizaci celého systému.

Moravská zemská knihovna – Národní knihovna ČR – Knihovna akademie věd ČR

Tím dojde :

- Ke sdílení a snížení finančních nákladů.
- K posílení spolupráce v rámci knihovní sítě, tj. spolupráce mezi veřejnými, akademickými a univerzitními knihovnami.
- K zajištění kvalitní úrovně služeb v oblasti zpřístupnění digitalizovaného obsahu národních fondů.

Potvrzení zájmu České republiky o hostování na Frankfurtském knižním veletrhu

Přínos a význam hostování

- Hostování se odráží v **prestiži země**, je výrazným nástrojem **veřejné, zejména kulturní diplomacie**.
- Vytváří možnost pro **zvýšení podílu** české literatury v překladu na **mezinárodních trzích** a současně **podporuje český knižní průmysl** od autorů, překladatelů, výtvarníků, nakladatelů přes autorské organizace po licenční agentury. Dlouhodobě **stabilizuje přítomnost české kultury** i českého tématu na mezinárodní scéně. Zvýšený zájem je patrný i ve světovém měřítku, a to **v oblastech kultury, umění, cestovního a turistického ruchu i kreativních průmyslů**.
- Tímto aktem byla Česká republika vyzvána k podání „soutěžní knihy“ (bid book) a postupuje do závěrečných rozhovorů o možné účasti jako hlavní země veletrhu **v roce 2026**. Přípravou procesu byla pověřena Moravská zemská knihovna.

Kulturní a kreativních odvětví

Komunikační platforma: KREATIVNICESKO.CZ

Oddělení kulturních a kreativních odvětví připravuje spuštění nové webové komunikační platformy pro KKO, která využije stávající doménu www.kreativnicesko.cz. Na této doméně vznikne zcela nový portál s novou vnitřní strukturou webu a s novým uživatelským rozhraním v souladu se současnými standardy danými strategií Digitální Česko.

Portál se bude skládat ze tří hlavních funkčních částí, a to:

- **Publikační a redakční portál** s informacemi o současném dění v KKO
- **Rozcestník podpory** s informacemi o aktuálních podporách finanční i nefinanční povahy
- **Kreativní vouchery** a **Celostátní galerie kreativců** s informacemi o dotačním nástroji

Cílem tohoto projektu je vytvořit centrální místo v online prostředí, kde budou **soustředěné veškeré informace o KKO**. Web bude mít **informační a „osvětovou“ funkci**, bude sloužit k **propojování aktérů KKO** (kreativci, umělci, firmy, úředníci státní správy/samosprávy, příspěvkové organizace, profesní asociace, odborná i široká veřejnost se zájmem o rozvoj KKO), ke **komunikaci a propagaci KKO**. Web bude srozumitelně a přehledně **informovat** o aktualitách, o možnostech **finanční i nefinanční podpory** ze strany EU, státu, krajů, měst a dalších institucí.

Celostátní galerie kreativců

Celostátní galerie kreativců nabídne **veřejně dostupnou bezplatnou databázi** kreativních profesionálů (poskytovatelů služeb) na území ČR. Databáze bude sloužit jako podpůrný nástroj pro tříletý dotační program MK Kreativní vouchery. Aktuálně probíhá vyhodnocení veřejné zakázky. Očekáváme, že spolupráce s vybraným dodavatelem bude zahájena ke konci roku 2022.

Mapování KKO v krajích a vytváření krajských strategií:

Veřejné projednání návrhu výzvy

Dne 24. 5. 2022 proběhlo veřejné projednávání dotační výzvy *na tvorbu strategických materiálů rozvoje a podpory* v Konírně Nostického paláce. Tomuto projednání předcházela série jednání s jednotlivými kraji. Oddělení kulturních a kreativních odvětví je tak průkopníkem v nastavování výzev, jelikož vždy předem analyzuje potřeby potenciálních příjemců dotace a konzultuje své výzvy s odbornou a širokou veřejností. Výzva bude vyhlášena 15. listopadu 2022. Počítá se s alokací 30 mil. Kč na dva a půl roku pro všechny kraje. Výstupem mapování budou strategické materiály, kde kraje definují a analyzují své potřeby pro další rozvoj KKO. MK bude na základě dat z krajů vytvářet strategii pro rozvoj KKO po roce 2025.

Jednotná metodika

Dne 3. 11. 2022 se konalo jednání se zástupci regionů ke sjednocení postupu mapování a vytvoření jednotné metodiky pro všechny kraje. MK představilo svůj návrh a kraje komentovaly svoje připomínky. Veřejná správa tak bude mít srovnatelná data o kulturním a kreativním sektoru ze všech čtrnácti regionů, což je v České republice unikátní a jedná se o historicky první sběr dat ve spolupráci mezi kraji a státem a podle jedné metodiky. Tomuto mapování předcházelo období jednání OKKO s orgány státní správy jako je Ministerstvo financí, Česká správa sociálního zabezpečení nebo především Český statistický úřad, anebo SPO NIPOS.

Kreativní vouchery

Výzva Kreativní vouchery bude vyhlášena v 1. čtvrtletí 2023 s alokací 200 mil. Kč. Cílem výzvy je pomoci malým a středním podnikům prostřednictvím propojení s nově vznikajícími kreativními sektory s adaptací na změny vyvolané krizí způsobenou pandemií COVID-19 a na její ekonomické dopady, a nutností tzv. dvojí tranzice. Druhotně se jedná o začlenění kulturních a kreativních odvětví do inovačního ekosystému ČR a jejich zohlednění jako motoru inovací a růstu. Cílem všech dotačních řízení ve všech plánovaných výzvách v rámci iniciativy Kreativní vouchery je přidělit malým a středním podnikům nejméně 3 000 kreativních poukázek ve třech po sobě následujících výzvách (2023–2025).

Design Credits

V rámci implementace NPO, iniciativy: Kreativní vouchery bude v 1. prosince 2022 vyhlášena výzva Design Credits, jejímž cílem je podpořit vzájemnou spolupráci profesionálních designérů a podnikatelského sektoru v oblasti design inovací. Výzva byla připravena v těsné spolupráci s Agenturou na podporu obchodu CzechTrade, která se bude podílet rovněž na procesech spojených s administrací výzvy. Cílem výzvy je přidělit v roce 2023 aspoň 60 Design Creditů v celkovém objemu 10 mil. Kč. Pro roky 2024 a 2025 jsou připravené prostředky v objemu 20 mil. Kč pro každý rok.

Odbor médií a audiovize

V roce 2023

Novela zákona o audiovizi

- v reakci na celosvětový vývoj audiovizuálních průmyslů se musí vyvíjet Státní fond kinematografie i veřejná podpora
- ke kinematografii přibudou tzv. small screen formáty, možná i videohry

=> **Transformace Státního fondu kinematografie na Fond audiovize**

=> **Snížení administrativní zátěže díky elektronizaci systému**

=> **Navýšení příjmů Fondu zavedením nových poplatků**